

Йшов 1986 рік. Я була класним керівником групи № 17 третього курсу спеціальності тракторист-машиніст широкого профілю, водій автотранспортних засобів категорії «С» Коростишівського профтехучилища. Поняття "інтернаціональний обов'язок в Афганістані" для багатьох були лише словосполученням, яке в уяві малювало невідому нам і далеку кр аїну без рослинності, а там – наших юнаків у військовій формі на «бетеерах», які вільно просуваються по гірській місцевості.

У нас, за околицею міста, було спокійно, тихо, буяла зелень, а крізь відчинені вікна в кабінет долинав гул машин і тракторів – навчальної техніки, на якій інструктори навчали вихованців училища практичному водінню. Уявити собі, що з Афганістаном пов'язані бойові дії, вибухи, постріли, надзвичайна напруга свідомості, угруповання душманів, сльози, стогін, відчай, каліцтво, психічні розлади – все те, що несе справжня війна, було важко. Правда, до Коростишева долітало відлуння тієї війни у вигляді домовин військовослужбовців, шокуючи мешканців страшними похоронами.

Пригадую, як знайомий воїн-інтернаціоналіст розповідав: до нього на вулиці підійшов ветеран Великої Вітчизняної війни і став вимагати, що 25-річний юнак знав нагороду, бо «це не прикраса й не іграшка, вона дається за подвиг, за бойові заслуги, і взагалі, де він її взяв?»

Мої застереження учням про обережність, психологічну готовність до війни в Афганістані викликали у них подив, навіть нерозуміння. А один із учнів, завжди спокійний і врівноважений Гена Шевцов, кинув: «Що ви нас лякаєте, чому ви думаєте, що ми попадемо в Афганістан?» Я розгубилася: «Не лякаю, а застерігаю, бо ви до цього психологічно не готові, Там іде справжня війна...»

Через кілька місяців учні закінчили училище, відгуляли випуск, одержали дипломи.

....Минуло близько двох років. Одного теплого сонячного дня 1988 року по алеї

назустріч мені йшов, накульгуючи, спираючись на паличку, худорлявий юнак. В училищі саме йшли заняття, на вулиці – нікого. Проймаю думка: «такий молодий, а вже з паличкою». Порівнялися, він чемно привітався. Хотіла минути його, як до мене долинули слова: «Людмила Іванівно, не пізнаєте мене?!» На мене дивилися знайомі очі. «Гено, це ти?» - вирвалося з грудей. Худорляве обличчя, загострений ніс, поголене підборіддя. Де подівся той безжурний хлопчина?... Пл. якійсь миті до мене долинуло: «Я ж таки попав в Афганістан. Був поранений, дев'ять місяців пролежав у госпіталі в Москві... Мені хотіли ногу ампутувати, але я не згодився... Кожного дня вас згадував. Ви нам говорили, а ми....»

Скільки часу сплило відтоді, а я й донині бачу в сонячному промінні алею, юнака з паличкою в руці й чую його голос: «Я ж таки попав в Афганістан...»

Афганістан – це страшна рана, рана тіла й душі, нестерпний, пекучий біль. Спасибі тобі, Геннадію, і вам, солдати афганської війни, за витримку, за терпіння, за те, що залишилися живими. Низький доземний уклін усім рідним і близьких тих, хто з бою пішов у безсмертя, за ваш вічний невщухаючий щем утрати та болісний сум пам'яті.

Людмила Сизоненко, викладач КПАЛ

Там, в Афганістані

Ігор Живагін

Заслони, засідка, намети,

Бархани, вітри, завал.

Мабуть, забути це треба,

Та пам'ять вертає назад.

Країна, «за рікою на півдні»,

Як ми називали її.

Звучить, ніби пам'ять про друга,

Що пішов від нас назавжди.

В цій пісні біль і простори

Афганської чужої землі,

І гордість, і горе, і гори,

З яких товариші не зійшли.

На піщанім горбі, біля бархана,

Я лежав оглушений, в крові.

Поряд, за широким дувалом

Було чути крик: «Шураві!»

На очі імла спускалась,

На небо – зловіща пітьма.

Серпанком наді мною гойдалась,

Ніби в чорнім киязі чалма.

В день виводу військ з Афганістану

Люди відходять

Люди відходять, а життя не кінчається.

Після заметів весна починається.

Первісток березень зашумить вітрами,

Лише когось не буде між нами.

Знову дзвенять звабливі струмки,

Та швидко мчать полохливі думки.

У травні на радість сади зацвітуть,

Лише когось не зустрінуть і тут.

Від бою до бою не довго —

Не коротко, аби не назад.

І що нам втрачать, крім обов'язку?

Нам нічого більше втрачать.

Волосся й пілотки сірі,

Та вибилось біле пасмо.

А що нам втрачати, крім віри?

Нічого нам більш не дано.

В коротку пісню не вірте,

Нам вічна пісня під стать.

І що нам втрачати, крім смерті?

Нема чого більше втрачать.

Переклад з російської Людмили Сизоненко

